

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ocak 2015 • No:82

İtaat Eden, Sömürüyü Kabullenen İşçiler Olmayacağız!

Kardeşler, şu an okuduğunuz *İşçi Dayanışması* gazetesi, dünyadaki tüm olaylara işçilerin penceresinden bakıyor. Çünkü adına kapitalizm dediğimiz sömürü düzeninde iki ana sınıf var; bir tarafta sermayeyi elinde tutan kapitalist sınıf, öte tarafta ise işgücünü satmaktan başka şans olmayan işçi sınıfı. Bu iki sınıfın, yani patronlar ile işçilerin çıkarı birbirine taban tabana zıttır. Bu nedenle, en küçük bir olayda bile bu iki sınıfın farklı çıkarları ve bakış açıları karşı karşıya gelir. Eğer bir işçi kardeşimiz, toplumdaki herhangi bir geliş-

meye, meselâ AKP'nin tepeden dayatmalarına işçilerin gözüyle bakmıyorsa, bilin ki yanlış safta duruyordur.

İşçi sınıfının penceresinden bakan bir işçi şunu sorar: AKP, CHP ya da MHP kimdir, amaçları nedir? Gerçekten de bu partilerin amacı nedir? Meselâ bu partiler; paranın egemenliğine dayanan, işçilerin iliklerine kadar sömürüldüğü ama patronların lüks içinde yaşadığı, işsizlik ve yoksulluk üreten kapitalist kâr düzenine karşılar mı? Soru bu kadar açık ve net: Evet mi, hayır mı? Elbette bu partilerin alayı

Eğer Türkiye ekonomisi dünyanın 10. büyük ekonomisi olacaksa ve sermaye alabildiğine büyüyecekse, bu ancak ve ancak işçilerin yoğun sömürüsüyle mümkün olacaktır. Bunun için taze, yıpranmamış, itaat edecek, hakkını aramayacak, iş kazalarına ve iş cinayetlerine sesini çıkartmayacak işçilere ihtiyaç var.

da, patronların düzeni kapitalizme karşı değiller, çünkü onlar da kapitalist düzenin devamı için çalışıyor ve iktidar olmak için yarışıyorlar. İktidarda dün başka partiler vardı, bugün AKP var. AKP döneminde patronlar sınıfı palazlandıkça palazlandı. Dolar milyarderinin sayısı 4'ten neredeyse 50'ye çıktı. AKP, iktidar tekeli kurdu; kendi yandaşlarını paraya ve güce boğdu.

Kapitalist toplumda patronlar ile işçilerin çıkarı ortak olamaz. İster muhafazakâr olsun, ister olmasın tüm işçilerin çıkarı ortaktır. Diğer yandan ise, muhafazakârıyla, dindar geçineniyle vb. tüm patronlar kapitalist kâr düzeninin efendisidirler. Kardeşler, gelin bu oyunu bozalım.

Kabul etmek lazım; AKP diğer düzen partilerinden daha hırslı bir partidir. Hedefleri var; Türkiye ekonomisinin 2023'te dünyanın en büyük 10. ekonomisi olmasını ve Ortadoğu'daki pazar-enerji kaynaklarından pay kapmayı arzuluyor. Bundan ötürü AKP, ne pahasına olursa olsun ekonomik büyümeyi sürdürmek ve bu arada toplumu da savaşa hazırlamak istiyor. Biz işçiler ekonomik büyümeye karşı değiliz, ama ekonomik büyümeden biz işçilerin payına ne düşüyor? Taşeronlaştırma, iş kazalarında işçilerin ölmesi, düşük ücretler, uzun iş saatleri, sosyal hayatın olmaması, bozulan psikolojiler, işsizlik ve yoksulluk! Büyüme yalnızca patronlar için söz konusu. Onlar işçileri sömürerek bir elleri yağda bir elleri balda yaşıyorlar. Eğer bu gidişata dur demezsek, 2023'te de işçilerin durumu bugünkünden farklı olmayacak. Türkiye, Ortadoğu'daki pazar ve enerji kaynaklarından pay aldığı anda, patronların sermayesi daha da büyüyecek. Üstelik meydana gelecek bir savaşta patron çocukları değil işçiler ölecek. Gerçek bu kadar yalındır. Aslında bu çarpıcı gerçeği bilse, hangi işçi göz göre göre patronların çıkarı için ölmek ister ki?

İşte bu nedenle AKP, yalanlarıyla işçilerin gözünü kör etmek ve toplumu tepeden aşağıya kendi düşünceleri temelinde dönüştürerek kendi arzuladığı gibi bir toplum yaratmak istiyor. Hayatın her alanına müdahale ediyor, bu doğrultuda baskı yasalarını devreye sokuyor. "Şanlı Osmanlı'dan Büyüyen Türkiye'ye" efsanesi etrafında emperyalist/savaşçı bir ideoloji geliştiriyor. Bunu yaparken, insanların dini inançlarını kendi hedefleri için kullanmaktan geri durmuyor. Toplumu dindar/dindar olmayan, Sünni/Alevi vb. ayrımlar temelinde kutuplaştırıyor. Devlet eliyle, ilkokullardan başlayarak din dersi zorunlu hale getiriliyor; bu anti-demokratik bir şekilde tüm öğrencilere dayatılıyor. Anaokullarından itibaren Osmanlı'nın kahramanlık destanları anlatılarak çocuklar savaşa hazırlanıyor. İşin özü AKP, dört bir koldan toplumu tutuculaştırmaya ve sinikleştirmeye çalışıyor. Peki neden? Çünkü

AKP ve Erdoğan itaat eden, hakkını aramayan, rıza gösteren ve devlet "haydi savaşa!" dediği zaman koşu koşu savaşa gidecek işçiler, emekçiler istiyor. AKP, yeni nesillerin

bu şekilde büyümesini arzuluyor. Dindar ve muhafazakâr işçi kardeşlerimiz kendi kafalarında başka türlü bir AKP ve Erdoğan algısı yaratmış olabilirler ama AKP'nin ve Erdoğan'ın gerçek düşüncesi de niyeti de bellidir.

Aslında AKP, dindarlık ve muhafazakârlık üzerinden işçilere bir tuzak kuruyor. Dindar/muhafazakâr kimlik üzerinden işçilerin ve patronların çıkarı birmiş gibi bir algı yaratmaya çalışıyor. AKP, sanki kendisi sınıflar üstüymüş ve sanki tüm sınıfların çıkarını temsil ediyormuş havası yaratma peşindedir. "Muhafazakâr, dindar, kaderde ve tasada ortak bir toplum" imajı yaratarak, zenginle yoksul arasındaki çelişkilerin üzerini örtmek istiyor. Bu amaçla "Büyüyen Türkiye" sloganını kullanıyor. Gazete ve televizyonlarda, Başbakan ve Cumhurbaşkanı'nın konuşmalarında sürekli olarak Türkiye'nin ne kadar büyüdüğü, kabına sığmadığı öne çıkartılıyor. "Şanlı Osmanlı'dan Büyüyen Türkiye'ye" efsanesi eşliğinde ulusal duygu okşanıyor, milliyetçilik kışkırtılıyor.

"Erken yaşlarda evlenin, kadının kariyeri çocuk yapmaktır, 3-5 çocuk yapın" açıklamaları ve bunun bizzat devlet eliyle dayatılması boşuna değildir. Eğer Türkiye ekonomisi dünyanın 10. büyük ekonomi olacaksa ve sermaye alabildiğine büyüyecekse, bu ancak ve ancak işçilerin yoğun sömürsüyle mümkün olacaktır. Bunun için taze, yıpranmamış, itaat edecek, hakkını aramayacak, iş kazalarına ve iş cinayetlerine sesini çıkartmayacak işçilere ihtiyaç var. İşte bu nedenle AKP, "daha fazla doğurun" diyerek işçi-emekçilere baskı yapmaktadır. İşçiler bir taraftan kapitalistleri zengin ederken, öte taraftan da "Büyük Türkiye" hedefi doğrultusunda savaşta ölmeye gönderilecekler.

Eğer biz işçiler bilinçli olup dünyaya kendi sınıfımızın penceresinden bakarsak, bu tuzaklara düşmeyiz. Bir düşünelim: Biz işçiler ile AKP'nin etrafında toplanmış sermayedarların nasıl bir ortak yanı var? Ülker, Soma Holding, Torunlar, Albayraklar, Cengiz Kolin Holding, Ağaoğlu ya da MÜSİAD ve TÜSİAD patronlarıyla işçilerin çıkarları ortak olabilir mi? AKP'nin etrafında toplanan işadamı, gazeteci, televizyoncu, parti yöneticileri bir taraftan dinden imandan söz ederken, öte taraftan paraya para demiyor, sefahat denizinde yüzyüyorlar. Milyonlarca işçi asgari ücretle çalışıp karnını zor doyururken, Erdoğan kendisine bin odalı saray yaptırıp mağrurlanıyor. "Dünyevi nimetlere tenezzül etmeyin" diye buyuran Diyanet İşleri Başkanı, bir milyon liralık otomobile binmekten geri durmuyor. Bunlarda utanma arlanma yok, bunların ar damarı çatlamış!

Bunların hepsi asalak, bunların üzerinde işçilerin kanı var. Kapitalist toplumda patronlar ile işçilerin çıkarı ortak olamaz. İster muhafazakâr olsun, ister olmasın tüm işçilerin çıkarı ortaktır. Diğer yandan ise, muhafazakârıyla, dindar geçineniyle vb. tüm patronlar kapitalist kâr düzeninin efendisidirler. Kardeşler, gelin bu oyunu bozalım. Bu oyunu ancak biz işçiler birleşirsek, örgütlenirsek ve bilinçli bir şekilde hareket edersek bozabiliriz. Gelin hep birlikte sesimizi yükseltelim: İtaat eden, sömürüyü, iş kazalarında ölmeyi, düşük ücretleri, uzun iş saatlerini kabul eden işçiler olmayacağız! ■

Uyuşturucu Köreltir, Mücadele Diriltir!

Uzun saatler boyunca çalışma, düşük ücretler, hayat pahalılığı, ağır çalışma koşulları, diğer taraftan pompalanan tüketim çılgınlığı, işçilerin içine itildiği rekabet, kriz, savaşlar, yoğunlaşan örgütsüzlük, yalnızlık ve acizlik duygusu... Gittikçe ağırlaşan ve çekilmez hale gelen yaşam koşulları, işçi sınıfını girdabına alıyor. Sermaye düzeninin sahipleri olan egemenlerse, işçi ailelerini daha çok çocuk yapmaya teşvik ediyorlar. Daha çok çocuk doğmalı ki posası çıkıncaya kadar sömürülecek taze işgücü hiç tükenmesin! Ucuz işgücü ordusu büyümeli ki, patronların serveti büyüsün! Ucuz işgücü ordusu büyümeli ki gerektiğinde patronların çıkar savaşlarında cepheye sürülecek çok sayıda asker olsun! İşte adına kapitalizm denilen sömürü düzeninde işçi sınıfına ve işçi sınıfının gençlerine reva görülen kader budur. Bu gerçekler işçi sınıfının gençlerinin yaşamında derin yaralar açılmasına ve gençlerin bir çıkış yolu aramasına neden oluyor. Ancak işçi sınıfının örgütsüzlüğü yüzünden bu çıkış yolu her zaman sağlıklı ve doğru bir yol olmuyor.

Çok sayıda işçi ailesi, eğitim masrafları nedeniyle çocuklarının nitelikli bir eğitim almasını sağlayamıyor. İlkokul sıralarından itibaren sınav yarışlarına sokulan öğrenciler, gençliklerini yaşamaya fırsat bulamıyorlar. Yarış atı gibi koşuruldukları yıllardan sonra çoğu liseden mezun oluyor ve fabrikanın yolunu tutuyor. Bir kısmı ise üniversiteden sonra işsiz kalıyor ve çıkışsızlık içinde kıvranıyor. Okul hayatı boyunca haksızlığa karşı mücadeleden uzak durması, itaatkâr ve kanaatkâr olması, bireyci ve bencil olması için eğitim verilen gençler, hayatın gerçekleri karşısında sarsıntı geçiriyorlar. Sınıf atlama hayaliyle "dolgun maaşlı" bir iş aramaya koyulan gençler, istedikleri alanda iş bulamıyorlar. Uzun süre işsiz kalıyor, gelecek kaygısı yaşıyorlar. Okul sıralarında kurdukları hayaller gerçekleşmiyor. Onları bekleyen tek şeyin koca bir geleceksizlik olduğunu fark ediyorlar. Bu duruma hazırlıksız yakalanan gençler, hayal kırıklığı yaşıyorlar. Depresyona girerek ruh sağlığını yitiriyor, antidepresan türü ilaçların bağımlısı haline geliyorlar. Bu tür ilaçların kullanımı, tıpkı bonzai

gibi büyük bir yaygınlık kazanmış durumda. 2013'te sadece İstanbul'da satılan yaklaşık 7 milyon antidepresan, durumun ciddiyetini ortaya koyuyor.

İşçi çocuklarının önemli bir kısmı, ailelerine destek olmak, biriken borçları, taksitleri, kirayı ödeyebilmek için okul sıralarını terk etmek zorunda kalıyor. Genç yaşta ağır sorumluluklar altında, sömürü çarkları arasında eziliyorlar. Milyonlarca genç, geleceklerini avuçlarının içine alan patronlar sınıfı yüzünden fiziksel ve ruhsal sağlığını yitiriyor. Hayallerini ve umutlarını yitiren birçok gencin psikolojisi de bozuluyor. Bilinçsiz ve örgütsüz genç işçi, patron için çalışmaktan başka bir işe yaramadığını düşünüyor. Yaşamının kontrolünün elinden alındığını görüp mutsuz oluyor, tepkisini ortaya koyacağı bir kanal bulamıyor. Bu nedenle uyuşturucuya yöneliyor.

Uyuşturucu, sermaye düzeninde bir silaha dönüşüyor; örgütsüz, bilinçsiz gençleri ağına düşürüyor. Toplumu çürüten sermaye düzeni, uyuşturucudan her yıl milyonlarca dolar kâr elde ediyor. Gençlerin zihinlerini körelten uyuşturucu çeşitleri de çürüme arttıkça artıyor. Birkaç yıl önce ortaya çıkan bonzai, kısa sürede uyuşturucu piyasasının yarısını kapladı. Bugün 400 çeşidi bulunan bu zehir, sokaklarda el altından gençlere satılıyor. Toplumun genç beyinlerini uyuşturma ve pasifleştirme işini meslek edinen uyuşturucu tacirleri, patronların düzeninin sürmesine de katkıda bulunuyor.

Küçük yaşlarda fabrika tezgâhlarında ömürlerini tüketen, okul sıralarında dirsek çürüten gençler çürüten toplumun bir parçası olmaya zorlanıyor, bilinçleri köreltilmek isteniyor. Oysa işçi sınıfının gençliği, çıkışsız da umutsuz da değildir. Geleceklerini kendi ellerine almak için sermaye düzenine karşı işçi sınıfının saflarında örgütlenen gençler, daha güzel bir dünya yaratma mücadelesinin neferleri olurlar.

Kapitalist düzenin gençleri çürütmesine izin vermeyelim! Sömürünün, sefaletin, her türlü ayrımcılığın, savaşların ve iş cinayetlerinin olmadığı bir dünya için mücadele edelim. Tüm genç işçi kardeşlerimize sesleniyoruz: Uyuşturucuyla körelme, örgütlen ve seni o bataklığa iten kapitalist kâr düzenine karşı mücadele et! ■

Milyonlarca genç, geleceklerini avuçlarının içine alan patronlar sınıfı yüzünden fiziksel ve ruhsal sağlığını yitiriyor. Hayallerini ve umutlarını yitiren birçok gencin psikolojisi de bozuluyor. Bilinçsiz ve örgütsüz genç işçi, patron için çalışmaktan başka bir işe yaramadığını düşünüyor. Yaşamının kontrolünün elinden alındığını görüp mutsuz oluyor, tepkisini ortaya koyacağı bir kanal bulamıyor.

Ücretsiz ve Nitelikli Kreş Hakkı İçin Mücadeleye!

İşçi sınıfının geçmiş kuşakları, kadınıyla erkeğiyle birlikte, canları pahasına yürüttükleri mücadeleler sonucunda çalışma saatlerini düşürmüş, ücretleri arttırmış ve işçilerin yaşamını etkileyen tüm konularda sosyal kazanımlar elde etmiştir. Bunlardan biri olan kreş hakkını ise bugün patronlar türlü dalavereler çevirerek kuşa çevirmişlerdir.

■ Cam sektöründen bir taşeron işçi

Eskişehir’de taşeronda çalışan bir temizlik işçisi gazetelerde “kahraman” olarak gündem yapıldı. Eskişehir-Odunpazarı Belediyesi’nin temizlik işçisi Şükrü Deniz, yaya kaldırımını süpürdüğü esnada önce çocuk ayakkabılarının atıldığını fark etti. Ayakkabıların atıldığı yöne doğru baktığında 7. katta olan bir çocuğun düşmek üzere olduğunu gördü. Bunun üzerine kollarını açarak 4 yaşındaki Ecin’in beton zemine düşmesini engelledi ve çocuğun hayatını kurtardı. Bu saatten sonra belediye işçisine tebrikler, hediyeler yağdı. Elbette belediye işçisinin kendi hayatını tehlikeye atarak yaptığı şey kahramancaydı. Fakat bu çocuk ne olmuş, nasıl olmuş da buradan düşmüştü? Belediye işçisi Şükrü Deniz’i kahraman ilan edenler meselenin bu kısmıyla ilgilenmedi ve haber de yapılmadı! Ecin’in babası Bilecik’te bir mermer fabrikasında çalışıyordu. Annesi ise yine bir fabrika işçisi ve o saatlerde ikisi de eve ekmek getirmek için çalışıyorlardı. Ailenin dört yaşındaki kızı Ecin’i bırakacakları kimse olmadığı için tek gözü görmeyen ve zihinsel engelli teyzesinin yanına bırakıyorlardı. O gün, zihinsel engelli teyze kapıyı kilitleyip dışarı çıkmış. Bunun üzerine Ecin, teyzesinin peşinden camdan çıkmaya çalışmış. Olayın geri kalan kısmını ise hepimiz biliyoruz.

Ecin şanslıydı ve hayatta kaldı. Ya annesi çalışan ve evde yalnız bırakılan diğer çocuklar, onlar nasıl kurtulacaklar? Bugün yüzlerce çalışan kadın, çocuklarına bakacak kimse olmadığı için çocuklarını eve kilitleyip işe gitmek zorunda kalıyor. Bu anlamıyla da Ecin tek örnek değildir. Başka bir örnekte, çocuklar Ecin kadar şanslı değildi! Manisa’da, bir su deposunda çalışan anne-babanın evde bıraktığı 4 ve 2 yaşlarındaki çocukları evde çıkan yangın sonucu hayatını kaybetti. Ve daha nice acı

hikâyeler... Üstelik bunlar sadece basına yansıyanlar. Haber yapılmayan daha nice ölümler var. Ve sonuçları bakımından bir o kadar önemli kazalar var. Çocukların üzerine televizyon, vitrin gibi eşyaların düşmesi sonucu sakat kalanların, evde bulunan kimyasallarla zehirlenenlerin, merdivenden düşenlerin haberi dahi yapılmıyor. Haber yapıldığında ise meselenin gerçek sorumlularını vermek yerine çocuğunu evde yalnız bırakmak zorunda kalan anne suçlanıyor! Bu trajediler için anneyi suçlayabilir miyiz? Peki, annenin evde çocuklarını yalnız bırakarak işe geldiğini bilmesine rağmen işyerinde kreş açmayan patronlar suçlu değil midir? Mahalle kreşleri açabilecekken duyarsız kalan belediyeler suçlu değil midir? Devletin bu konuyla ilgili bakanlığı suçlu değil midir? Gerçek şudur ki hepsi suçludur! İşçi sınıfının geçmiş kuşakları, kadınıyla erkeğiyle birlikte, canları pahasına yürüttükleri mücadeleler sonucunda çalışma saatlerini düşürmüş, ücretleri arttırmış ve işçilerin yaşamını etkileyen tüm konularda sosyal kazanımlar elde etmiştir. Bunlardan biri olan kreş hakkını ise bugün patronlar türlü dalavereler çevirerek kuşa çevirmişlerdir.

Yasaya göre, yaşları ve medeni halleri ne olursa olsun, 150’den çok kadın işçi çalıştıran işyerlerinde işçilerin kreş hakkı vardır. İşçilerin 0-6 yaşındaki çocuklarının bırakılması ve bakılması, emziren işçilerin çocuklarını emzirmeleri için işveren tarafından, çalışma yerlerinden ayrı ve işyerine yakın bir kreş açılması zorunludur. Kreş açma yükümlülüğünde olan patronlar, kreş içinde anaokulu da açmak zorundadırlar. Kreş, işyerine 250 metreden daha uzaksa işveren taşıt sağlamakla yükümlüdür. Yasada var olan son derece sınırlı haliyle bile kreş hakkı patronları rahatsız etmektedir. Patronların çoğu işçi sınıfının örgütsüz ve bilinçsiz olmasından yararlanarak bu yükümlülüklerini yerine getirmiyor. İşyerinin kreşi olup olmadığı denetlenmiyor. Kreş yükümlülüğü olduğu halde bunu yerine getirmeyen patronlar üzerinde hiçbir yaptırım uygulanmıyor. Kreş talep eden kadın işçiler ise işten atılıyor. Hatta bazı işyerleri kadın işçilere sahte formlar imzalatarak dışarıdan kreş hizmeti satın alıyormuş gibi göstererek, işçilerin kreş hakkını gasp ediyor.

Bugün sermaye sınıfının artan saldırılarına karşı koymak ve haklarımızı kullanabilmek için kararlı bir mücadele yürütmekten başka bir yolumuz yoktur. Çocuklarımızın yeni trajediler yaşamamasının önüne geçecek olan da yine işçi sınıfının örgütlü mücadelesidir. ■

Genel-İş ve ÜİD-DER'den Ortak Etkinlik

Taşeronlaştırmaya Hayır, Örgütlü Ol, Güçlü Ol!

Genel-İş Sendikası Anadolu Yakası 1 Nolu Şube ve ÜİD-DER birlikte “Taşeronlaştırmaya Hayır, Örgütlü Ol, Güçlü Ol!” etkinliği gerçekleştirdi. Kadıköy Evlendirme Dairesi'nde gerçekleştirilen ve salonun tamamen dolduğu etkinliğe yüzlerce işçi katıldı. Etkinlikten hemen önce fuayeyi dolduran belediye işçileri, bülten, bildiri ve broşürlerin yer aldığı ÜİD-DER stantlarını ziyaret ettiler.

“Merhaba” şarkısıyla coşkulu bir şekilde başlayan etkinlik, sınıfsız, sömürsüz bir dünya yaratma mücadelesinde güneşe gömdüğümüz ve iş cinayetlerinde yaşamalarını yitiren sınıf kardeşlerimiz için saygı duruşuyla devam etti.

Etkinlikte ilk konuşmayı yapmak üzere Genel-İş Anadolu Yakası 1 Nolu Şube Başkanı Mahmut Şengül kürsüye çıktı. Şengül, Kadıköy Belediyesi'nde işe ilk girdiğinde yaklaşık 1780 olan kadrolu işçi sayısının bugün taşeronlaştırma sonucunda 280'e kadar düştüğünü hatırlattı. Bu durumun belediye işçilerinin eylemlerine ve etkinliklerine olumsuz bir şekilde yansıdığını ifade etti. Konuşmasının devamında Şengül, taşeronlaştırmayı yaygınlaştıran ve iş cinayetlerinin artmasına neden olan AKP hükümetini eleştirdi. Türkiye'nin dünyanın en büyük 17. ekonomisi olmasıyla övünen AKP'nin, asgari ücrete yaptığı yüzde 6'lık zamla işçileri bir kez daha sefaletle mahkûm ettiğini ifade etti. Şengül, asgari ücrete uygulanan vergi oranlarının aşağı çekilmesi, asgari ücretin yükseltilmesi, taşeronluğun yasaklanması ve taşeronda çalışan işçilerin kadroya geçirilmesi, sendikal örgütlülüğün önündeki engellerin kaldırılması taleplerini dile getirdi.

Şengül'ün ardından konuşan ÜİD-DER temsilcisi Cener Akyol, taşeronlaştırmaya karşı mücadele yürüten Genel-İş üyesi işçilere başarılar diledi. ÜİD-DER'in, işçi sınıfının hem ulusal hem de uluslararası birliğini sağlama

çabasını kesintisiz devam ettirdiğinin altını çizen Akyol, sendikaların tabanlarında daha güçlü örgütlenmeler yaratmak üzere eylem ve etkinlikler örgütlendiğini sözlerine ekledi: “Bugün burada örneklerinden birini gerçekleştirdiğimiz üzere, mücadeleciler sendikalarla ortak çalışmalar yürütüyoruz. Sınıfımızı aydınlatmak ve mücadeleye katmak için ortak etkinlikler düzenliyoruz.”

“Dağınıklık, güvensizlik ve güçsüzlüğe teslim olmadan sendikalarımızda, mücadele örgütlerimizde birleşmeliyiz. İşçi sınıfının birliğini ve dayanışmasını güçlendirmek, örgütlülüğünü ve mücadelesini büyütmek için çalışmak hepimizin boynunun borcudur” diyen Akyol, işçileri ÜİD-DER'in “Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine, Taşeronlaştırmaya Hayır!” kampanyasına omuz vermeye davet etti.

Konuşmaların ardından yapılan sunumda, patronların aynı işyerinde çalışan işçileri birbirine düşürdükleri, kardeş halkların da birbirine düşürüldüğü ve emperyalist savaşlarda halkların kurban edildiği ifade edildi. Zalimlerin düzenine son vermek üzere mücadeleyi büyütelim, dendi.

Genel-İş Anadolu Yakası 1 Nolu Şube'nin Kadıköy Belediyesi'nde taşeron işçilerini örgütleyerek önemli bir adım attığı ifade edildi. Belediye'ye ait çeşitli işyerlerinde çalışan işçilerle yapılan röportajın videosu izlendi. İşçilere “Genel-İş'e Üye Ol, DİSK'li Ol, Güçlü Ol!” diyen sendikalarına ve “Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine, Taşeronlaştırmaya Hayır!” diyen ÜİD-DER'e sahip çıkma çağrısı yapıldı.

ÜİD-DER müzik grubunun ezgileri eşliğinde devam eden etkinlik halaylarla sona erdi. Genel-İş üyesi işçiler, etkinliğin ardından böylesi bir etkinlik gerçekleştiren sendikalarına ve derneğimize teşekkür ettiler. ■

UID-DER'den İşçi Bölgelerinde Basın Açıklamaları

“Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine, Taşeronlaştırmaya Hayır!” kampanyamızı işçi ve emekçilere duyurmak için Sefaköy, Avcılar, Şirinevler, Pendik, Aydınlı, Sarıgazi, Kartal, Gebze, Ankara ve Mersin gibi işçi bölgelerinde yürüyüşler gerçekleştirdik ve basın açıklamaları yaptık.

Yürüyüş ve basın açıklamalarında dillendirdiğimiz talepler işçilerden yoğun destek gördü. İşçilerin en temel sorunlarına dair taleplerin yer aldığı bildirimimizi alanlar ve taşıdığımız dövizleri görenler, yaptığımız çağırışı alkışlarla karşıladılar. Kampanyamıza destek olduğunu söyleyip haklı bir iş yaptığımızı dile getiren onlarca işçiyle tanıştık. Birçok işçi, bu kampanyanın daha da büyümesi için kendilerinin ne yapabileceklerini sorarak kampanyamıza sahip çıktılar.

Her işçi bölgesinde bildirimimizi dağıttıktan sonra basın açıklamasına geçildi. Yapılan açıklamalarda düşük ücretlerin, uzayan iş saatlerinin ve birçok sorunun kaynağı

olan taşeron çalışmanın iş cinayetlerini yaygınlaştırdığına dikkat çekildi. Ağırlaşan iş koşullarına, taşeronlaştırmanın yaygınlaştırılmasına, artan hak gasplarına karşı işçilere örgütlenme çağrısı yapıldı. Türkiye’de işçilerin güçlü bir örgütlülüğe sahip olduğu yıllar boyunca, patronların işçi haklarına saldırmaya cesaret edemediği hatırlatıldı. Tüm işçiler örgütlenmeye, “Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine, Taşeronlaştırmaya Hayır!” kampanyamıza güç vermeye davet edildi. İşçilerin çalışma ve yaşam koşullarını, taleplerini dile getiren konuşmalar, çevrede toplanan işçilerin desteğini aldı. Yürüyüş ve basın açıklamalarımız, işçileri kucaklayan gerçek bir etkinlik haline geldi. ■

Birleşik Metal-İş Grev Tarihini Belirledi

Türk Metal ve Çelik-İş sendikaları MESS’in dayatmalarını kabul ederek, toplu iş sözleşmesini imzaladılar. Metal işkolunda sözleşmeyi imzalamayan Birleşik Metal İşçileri Sendikası ise grev kararı aldı. Birleşik Metal-İş, örgütlü olduğu 42 işyerinde 10 binin üzerinde işçinin 29 Ocakta greve çıkacağını duyurdu.

14 Ocakta DİSK Genel Merkezinde yapılan toplantıda konuşan Birleşik Metal-İş Genel Başkanı Adnan Serdaroğlu, MESS’in dayatmalarını ve 3 yıllık sözleşmeyi kabul etmeyeceklerini belirtti. MESS’e bağlı işyerlerinde grev hazırlıklarını yürüttüklerini anlatan Serdaroğlu, işçilerin mücadeleye hazır olduklarını ifade etti.

Türk Metal ve Çelik-İş sendikaları işçilerin tepkisine rağmen grup toplu sözleşmesini imzalarken, Birleşik Metal-İş 10 Ocakta Merkez TİS Kurulunu toplama ve şu kararları almıştı.

- Mücadele toplu verilecek, hiçbir şekilde işyeri bazında pazarlık yapılmayacak. 10 Ocaktan önce greve çıkılmasın diyenler de dâhil olmak üzere herkes greve hazır hale gelecek ve greve çıkacak.
- Olası grev oylamalarına karşı her türlü tedbir alınacak.

- Grev zamanlaması genel yönetim kurulu tarafından yapılacak.
- MESS dayatmalarına boyun eğilmeyecek.
- Tüm komiteler, grev komitesi olarak yeniden düzenlenecek ve gece gündüz faaliyet yürütecekler.
- Komitelerin grev eğitimleri başlatılacak.
- Zorunlu giderler dışında, sendika yönetici ve çalışanlarının ücret ve maaş ödemeleri ve diğer giderler grev sonuçlanıncaya kadar ödenmeyecek.
- Uluslararası sendikal dayanışma hızla devreye sokulacak. ■

Yeni yıl işten atmalarla başladı

2014 yılının sonlarına doğru taşeron firmalarda çalışan binlerce işçi, birçok işyerinde sözleşmeleri bittiği gerekçesiyle işten çıkarıldılar. Giresun Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne bağlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi'nde 31 Aralıkta işten çıkartılan 7 taşeron işçisi çadır kurarak direnişe geçti. İstanbul İkitelli'de Aykosan Sanayi Sitesinde üretim yapan İlkcan Tekstil, kapanma gerekçesiyle 227 işçiyi işten çıkardı. İşçiler, ücret alacakları ve tazminatlarının ödenmemesi halinde direnişe geçeceklerini ifade ediyorlar. Ankara Büyükşehir Belediyesi 31 Aralıkta 274 taşeron işçisini çıkardı. Urfa'da Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı olarak çalışan 96 taşeron işçisi işten çıkarıldı. Mersin Büyükşehir Belediyesi tarafından sözleşmeleri bittiği gerekçesiyle işten çıkarılan yüzlerce işçinin direnişi 30 Eylül'den bu yana devam ediyor.

Namet işçileri direnişe geçti

Gebze Çayırova'daki Namet fabrikasında Tek Gıda-İş Sendikası'na üye olan 20 işçi işten atıldı. Namet patronu işçilerin sendikalaşma hakkını engellemek istiyor. Sendika, işten atmalara karşı 13 Ocakta fabrika önünde bir basın açıklaması gerçekleştirdi. İşten atmaların protesto edildiği eyleme çeşitli sendikaların temsilcilerinin yanı sıra, Efes, Eku Fren, Feniş, Ravago, Kent, Doğu Gıda, Knorr işçileri ve ÜİD-DER'li işçiler de destek verdiler. Burada bir konuşma yapan Tek Gıda-İş yöneticisi Yunus Durdu, işçilerin sendikalı olarak işe alınmasını talep ettiklerini ve mücadelelerinin süreceğini ifade etti. Ayrıca halkı Namet ürünlerini tüketmeyerek fabrika yönetiminin işçi düşmanı tavrını protesto etmeye çağırdı.

Maltepe Üniversitesi Hastanesi işçilerinin direnişi sürüyor

Sendikalaştıkları için işten çıkarılan 98 sağlık işçisinin direnişi, hastane önünde devam ediyor. İşlerine sendikalı olarak geri dönmek isteyen işçiler, direnişlerinin ilk gününden bu yana çeşitli eylemler gerçekleştiriyorlar. 10 Ocakta taleplerini haykırmak için Bölge Hastanesi'nden Maltepe Meydanı'na dek bir yürüyüş gerçekleştirdiler. Direnişçi işçilerin eylemine Ülker fabrikasında direnişte olan işçiler, sendikalar, demokratik kite örgütleri ve ÜİD-DER'li işçiler

de destek verdiler. Direnişçi Maltepe işçileri adına yapılan basın açıklamasında, taşeron şirkete hasta emanet edilemeyeceğinin altı çizildi ve işçilerin taşeron köleliği dayatmasına itaat etmeyecekleri ifade edildi.

Ülker işçileri kararlı

Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş Sendikası'ndan istifa ederek DİSK/Gıda-İş Sendikası'na üye oldukları için işten çıkarılan Ülker işçilerinin direnişi kararlılıkla devam ediyor. Direnişin 70. gününde DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, Ülker işçilerini ziyaret ederek destek verdi. Cevizlibağ metrobüs durağında toplanan kurum üyeleri, Topkapı'daki Ülker fabrikasına doğru sloganlarla yürüyüşe geçtiler. Direnişçi işçiler ve ziyaretçi kurumlar adına yapılan konuşmalarda mücadelede kararlılık vurgulandı. "Sendika Haktır Engellenemez", "Ülker İşçisi Yalnız Değildir" sloganları atıldı.

BEDAŞ işçileri direniyor

BEDAŞ Avcılar İşletme Müdürlüğü'nde çalışan işçiler, DİSK Enerji-Sen'de örgütlendiler ve iş güvenliği önlemlerinin alınmasını istediler. Bu talebi çok gören ve aslında işçilerin örgütlü bir şekilde hak talep etmesini kabul edemeyen BEDAŞ yönetimi, 26 işçiyi işten atarak cezalandırma yoluna gitti. İşçiler ise direnişe geçerek cevap verdiler. Birçok yerde eylem yapan ve Enerji Bakanı Taner Yıldız'ı protesto eden işçilerin direnişi, Taksim'deki BEDAŞ Genel Müdürlüğü önünde sürüyor.

Bursa'da Me-Par, Sütaş ve Nestle işçilerinin mücadelesi devam ediyor

Bursa'da faaliyet yürüten ve otomobil üreticilerinin arabalarının şehirlerarası dağıtımını yapan Gürsoy Me-Par Nakliyat'ta çalışan işçiler, ağır çalışma koşullarına ve düşük ücretlere karşı TÜMTİS'te örgütlendiler. Sendikal örgütlenmeyi engellemek için patron 9 işçiyi işten attı. Direnişe geçen işçilerin mücadelesi devam ediyor.

Bursa Karacabey'de ve Aksaray'da Tek Gıda-İş Sendikası'nda örgütlenen Sütaş işçileri işten atıldılar. İşçilerin direnişi 2014'ün Nisan ayından bu yana devam ediyor. Direnişçi işçiler, jandarma ve polis saldırılarına, sendikalarının polis tarafından basılmasına rağmen mücadeleye devam ediyorlar.

Yine Karacabey'de üretim yapan Nestle fabrikasında 28 işçi, toplu sözleşme sürecinde taleplerini dikkate almayan Öz Gıda-İş'ten istifa ederek Tek Gıda-İş'e geçti. Mücadele yolunu seçen 28 işçiyi Nestle yönetimi işten çıkardı. İşçilerin direnişi Temmuzdan bu yana devam ediyor. ■

Dünyada Grev Dalgası

Brezilya'da otomotiv işçileri grevde

Otomotiv sektörünün ileri gelen şirketlerinden biri olan Mercedes Benz'in Brezilya'daki kamyon fabrikası, 244 işçiyi işten attı ve yaklaşık 750 işçiyi de ücretli izne çıkardı. İşçiler, işten çıkarmalara son verilmesi ve işten çıkarılan arkadaşlarının işe geri alınması için 7 Ocakta 24 saatliğine greve çıktılar. Fabrikada 11 bin işçi çalışıyor.

Mercedes Benz ile aynı kentte olan Volkswagen AG işçileri de, yine işten çıkarmaları protesto etmek için 6 Ocakta süresiz greve çıktılar. 800 işçiyi işten çıkaran fabrika yönetimi, işçi sayısını daha da azaltacağı tehdidinde bulunuyor. Binlerce otomotiv işçisine sözleşmelerinin sonlandırıldığını bildiren mektuplar gönderildi. İşçiler bu yüzden harekete geçip iş bıraktılar.

Brezilya'nın sanayi üretiminde önemli bir rolü bulunan otomotiv sektöründe yaşanan bu grevler, tansiyonu yükseltiyor. Ülkede faizler yükselip araç satışları düşerken, ücretlerin toplamı da geçen yıla oranla %7 oranında düştü.

İşçilerin sırtından büyüyen ve dünya ekonomisinin basamaklarını hızla tırmanarak 6. büyük ekonomi haline gelen Brezilya'da da patronlar sınıfı, krizin faturasını işçilere kesmeye çalışıyor. Ancak işçiler, grevler ve protestolarla bu bedeli ödemeyeceklerini haykırıyorlar.

İran: Yüzlerce Elektrik ve Lastik İşçisi Geçici Sözleşmeleri Protesto Etti

Yüzlerce elektrik işçisi ve İran Lastik fabrikası işçisi, rejimin "parlamentosu" önünde geçici sözleşmeleri protesto etti. İran İşçi Haberleri Ajansı (ILNA) 7 Ocakta, İran'ın farklı bölgelerindeki elektrik şirketlerinden gelen yaklaşık 500 işçinin, geçici sözleşmeleri protesto etmek için Tahran'da toplandığını bildirdi. Aynı zamanda, İran Lastik fabrikasından gelen işçiler de, geçici sözleşmeleri ve yevmiye usulü çalışmayı protesto etmek üzere İran rejiminin "parlamentosu" önündeydiler.

ILNA, birkaç lastik işçisinin sözlerini şöyle aktardı: "İşçilerin, sürekli olan ve mevsimlik olmayan işler için günlük olarak kiralınması bir adaletsizliktir, çünkü bu

işçiler diğer işçilerle aynı işi yapmalarına rağmen sigortadan mahrum ediliyorlar ve diğer işçilerden daha az ücret alıyorlar."

Bir elektrik işçisi de şunları söyledi: "Biz kadrolu işçilerle taşeron işçiler arasında sıkışmış durumdayız. Çoğumuz yedi yıldan uzun bir süredir çalışmamıza rağmen, bizi ne kadroya alıyorlar ne de kadrolu yapma sözü veriyorlar."

Geçici sözleşmelerle çalışmanın yaygınlaşması, İranlı işçilerin yüz yüze kaldığı pek çok sorundan sadece birini oluşturuyor. İşçiler bu durumu değiştirmek için mücadele ediyorlar.

Hindistan'da madenci grevi

Hindistan'ın en büyük kömür madeni şirketi olan Coal India (Hindistan Kömür) şirketinde 6 Ocakta başlayan ve 5 gün sürmesi planlanan grev 2. gününde sonlandırıldı. Şirket, hükümet ve maden işçileri sendikaları arasında gerçekleşen görüşmelerde anlaşma sağlanamaması üze-

rine başlayan greve, 500 binden fazla işçi katıldı. Hükümetin kömür işletmelerini özelleştirme planını yeniden değerlendireceği sözü vermesinin ardından biten grev, 1974'teki demiryolu işçilerinin grevinden bu yana gerçekleşen en büyük grev olma özelliğini taşıyor. Grev çağrısını yapan 5 maden sendikası, 3,7 milyon işçiyi temsil ediyor.

Hindistan Kömür İşletmeleri Şirketi, Hindistan Demiryolu Şirketi'nden sonraki en büyük ikinci şirket. Hindistan'ın kömür üretiminin yüzde 75'i, bu şirkete ait madenlerde gerçekleştiriliyor. Enerjisini büyük oranda kömürden sağlayan Hindistan'da patronlar, grevle birlikte endişeye kapıldılar. Grevden etkilenen yaklaşık 100 enerji santrali elektrik üretimini kömürle gerçekleştiriyor. Bu santrallerden 42'sinin 1 haftadan az, 20'sinin ise 4 günden az kömür stoku var. Grevin uzaması halinde elektrik kesintilerinin gerçekleşmesi bekleniyordu.

Sermayenin sözcüleri kömür üretiminin artırılması için madenlerin özelleştirilmesini planlıyor, sendikalarsa özelleştirmelerin işsizliğe yol açacağını ifade ediyorlar ve buna karşı çıkıyorlar.

Greve engel olmak isteyen hükümet, işçilerin karşısına polis güçlerini çıkardı. Çıkan çatışmalara rağmen işçiler, hükümetten söz alınca kadar geri adım atmadılar.

Kenya'da grev ve eylemler

Doğu Afrika'nın büyük ekonomilerinden olan Kenya'da,

da, EPZ (İhracat İşleme Bölgeleri) fabrikaları 8 Ocakta ücretlerin yükseltilmesi için eylemlere sahne oldu. 4 fabrikadan 7 bin işçinin katıldığı eylemlere, polis göz yaşartıcı gaz kullanarak müdahale etti ve işçileri dağıtmaya çalıştı. Kenya Terzi ve Tekstil İşçileri Sendikasına üye işçiler, iş koşullarının düzeltilmesi ve ücretlerinin yükseltilmesi için grevdeler. İşçiler, fazla mesai ücretlerini alamadıklarını ve ayrıca anayasal hakları olmasına rağmen sendikaya üye olmadıklarını belirtiyorlar. İşçiler, işten çıkarılan 120 işçinin de tekrar işe alınmasını talep ediyorlar.

Kenya'da öğretmenler de 5 Ocakta ülke genelinde greve çıkarak ücretlerinin (asgari ücretin) yükseltilmesini talep ettiler. Hükümetin sadece belli ödenekleri yükseltmek için teklif sunduğunu söyleyen Kenya Ulusal Öğretmenler Sendikası, asgari ücrete yapılmasını istedikleri zammı kabul ettirene kadar grevin devam edeceğini duyurdu. Öğretmenlerin 38 maddelik taleplerinin yer aldığı liste %300 oranında zam talebini de kapsıyor. Hükümet, öğretmenlerin grevini yasadışı ilan ediyor ve greve katılan öğretmenlerin tespit edileceğini söylüyor. Ancak öğretmenler taleplerinde ısrarcılar.

Şili limanlarında grev

Şili'nin San Antonio limanında 200'ü aşkın işçi grevde. İşçiler, gece vardiyaları için maaşlarına ek ücret yansıtılmasını ve bir an önce San Antonio limanının ayrıcalıklı şirketlerinden Puerto Central'in toplu sözleşme görüşmelerine başlamasını talep ediyorlar. İşçiler talepleri karşılancaya kadar gemileri boşaltmayacaklarını söylüyorlar.

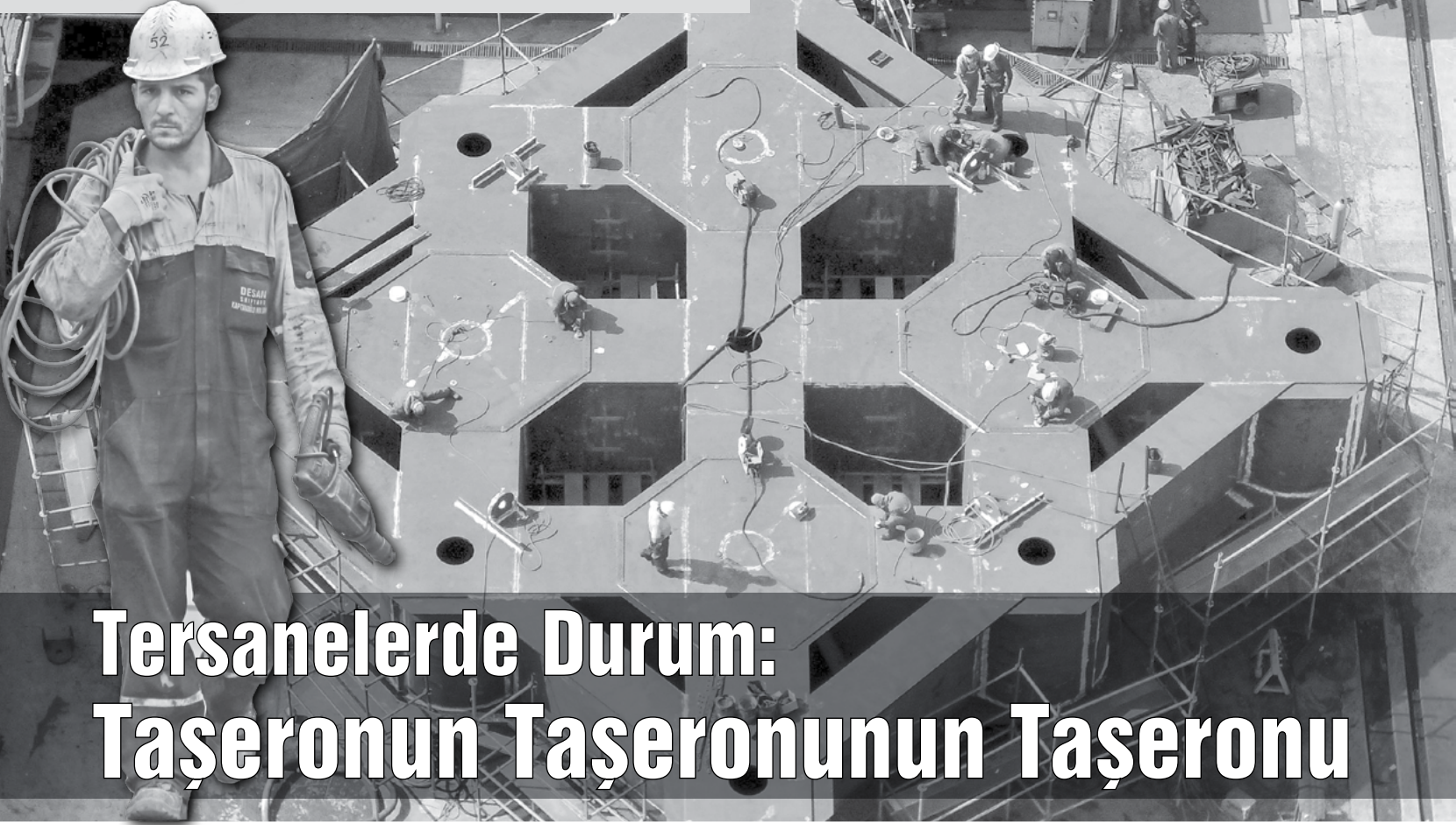
Şili Meyve İhracatçıları Derneği Başkanı, grevin meyve ihracatını etkilemesi konusunda kaygılı olduklarını söylüyor. Grev, ülkedeki tarımı, ithalat ve ihracatı etkiliyor ve işçilerin ne denli güçlü olduğunu ortaya koyuyor.

İngiltere'de otobüs şoförlerinin grevi

Londra'da otobüs şoförleri, ücretlerinin artırılması ve ücret farklılıklarının giderilmesi için 13 Ocakta greve gittiler. Unite Sendikası öncülüğünde yapılan 1 günlük grev, 30 bine yakın şoför katıldı. Her gün yaklaşık 7 milyon kişinin seyahat ettiği Londra'da, grevle birlikte 670 hattın 630'unda otobüsler çalışmadı, hayat felç oldu.

18 şirkete bağlı olarak çalışan şoförler, ücretlerinin yetersiz olduğunu ve 80 ayrı ücretlendirmeye tâbi tutulduklarını belirtiyorlar. Otobüs firmalarının görüşme yapmayı reddetmesi üzerine grev kararı alan sendika, işletmeciler firmaların, ücretlerin iyileştirilmesi için görüşmelere başlamasını istiyor. Grev katılan işçiler, geçinebilecekleri bir ücret istediklerini ve istekleri yerine getirilmezse yeniden greve çıkacaklarını açıkladılar. ■

Tersanelerde Durum: Taşeronun Taşeronunun Taşeronu

■ Tuzla Tersaneler Bölgesi'nden ÜİD-DER'li işçiler

Ağır çalışma koşulları, güvencesizlik, düşük ücretler taşeron çalışma sisteminin en önemli sonuçlarıdır. Taşeron çalışma biçimi en yaygın hizmet sektöründe uygulanıyor. İkinci sırada ise iş kazalarının da en çok meydana geldiği tersaneler bulunuyor.

Tersanelerde ana firma, ihale yoluyla taşeron firmalara işleri bölerek dağıtıyor. Gemi inşası, kaptan köşkü denilen kamerot, makine dairesi, vinç bölümü, kapaklar, kızak gibi bölümlerin her biri birer taşeron firmaya veriliyor. Bu ana parçaların birini alan taşeron firma, aldığı işi, örneğin gemi inşa bölümünü 8-10 parçaya, yani 8-10 alt taşeronu daha bölüyor. Bu taşeron firmaların her biri, aldığı işi başka alt taşeron firmaya bir kez daha dağıtıyor. Ancak işin taşeronlara bölünmesi burada bitmiyor. Bu taşeron firmalar da işi parça başı (götürü) çalışan ustalara yani küçük taşeronlara bir kez daha bölüyor. Kaynak işini bir taşeronu, kesme işini bir taşeronu, taşlama (cugul) işini bir taşeronu dağıtarak onlarca küçük taşeronu aynı işin farklı bölümlerinde çalıştırıyor.

Tuzla'da yüzlerce işçinin çalıştığı bir tersanede, mesai bitiminde akın akın dışarı çıkan işçiler görürüz. Kartını basarak tersaneden çıkan yüzlerce işçiden birine sorsanız herkes o tersanenin işçisidir. Ama gerçekte bu yüzlerce işçi, aynı yerde çalışan birçok firmaya bölünmüş durumdadır.

Üretim sürecinde yüzlerce parçaya bölünmüş olan işçiler sık sık iş kazalarına maruz kalıyor. Örneğin gözüne çapak kaçabilir, bir yerde oksijen kaynağı yapılırken bir yerde boya yapılması patlamalara sebep olabilir, çalıştığı yerde vincin halatının kopması sonucu üzerine malzeme düşebilir. Tamir gemisinde temizliği yapılmayan bir

tankerde oksijen kaynağı ya da taşlama işlemi yapılırken patlama meydana gelebilir. Meselâ bir geminin son test aşamasında filika test edilirken, işçiler kum torbası yerine koyuldular. Filikayı tutan halatın boşalması sonucu filika ters dönmüş, kapaklar açılmamıştı. Filikada mahsur kalan işçiler boğularak yaşamlarını yitirmişlerdi.

İşçilerin yaşadığı bu sorunların ayaklarına çok dolanmasını istemeyen tersane patronları, birleşerek GİSBİR Hastanesini kurdular. İş kazasına uğrayan bir işçiyi hemen GİSBİR'e götürüyorlar. Meselâ gözüne kaçan çapağı alıp, derhal işbaşı yaptırıyorlar. Bir de bu iş kazası durumunu kayıt altına almıyorlar. Bu nedenle iş kazası istatistiklere de yansımıyor. Daha ağır iş kazalarında ise, işçi yine önce GİSBİR'e götürülüyor. İşçinin hayatını kaybetmesi durumunda, ailesinin mahkemeye başvurmasını engelleyip anlaşma yoluna gidiyorlar. İşçinin ailesine kan parası adı altında 30 ilâ 50 bin lira civarında para veriyor, mahkemeye gitmesini ve dava açmasını engelliyorlar. Çünkü mahkeme sürecinde tersanede işin durdurulma riski var. Ve bu risk tersane patronunun o işi zamanında yetiştirememesi demektir.

Kendi çıkarlarını işçilerin canı pahasına korumak için örgütlenen patronlar, yüzlerce taşeron firma üzerinden böldükleri işçilerin örgütsüzlüğünü de fırsat olarak kullanıyorlar. Tersanelerde iş kazalarıyla sağlığını ve canını kaybetme riskiyle çalışan binlerce sınıf kardeşimizin, patronların bu pervasızlığına karşı tek çaresi örgütlenmektir. Hangi taşeronu bağlı olduğuna bakmadan tüm tersane işçileri, ortak sınıf çıkarları etrafında birleşmelidir. ÜİD-DER'in "Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine, Taşeronlaştırmaya Hayır!" kampanyasına omuz vermeli ve mücadeleyle yükseltmelidirler. ■

Bu mu Zafer?

■ Türk Metal üyesi bir işçi

Türk Metal üyesi işçiler olarak önemli bir süreci geride bıraktık. Türk Metal, MESS ile 3 senelik bir toplu sözleşme imzaladı ve bunu zafer olarak duyurdu. Peki, gerçekten bu sözleşme bir zafer mi?

Bizim fabrikada da sözleşme imzalandıktan sonra temsilciler tarafından zafer naraları atıldı, işçilerin de bu naralara eşlik etmesi istendi. İşçilerin büyük bir kısmı, özellikle fabrikanın eski işçileri, Türk Metal gerçeğini bildikleri için tepkilerini dile getirdiler. İlk kez Türk Metal'e üye olan işçiler daha yeni ve Türk Metal gerçeğinden bihaber oldukları için çok düşük olan maaşlarının toplu sözleşme ile biraz artacağını düşünüyorlardı. Ama evdeki hesap çarşıya uymadı! Fabrikadaki işçilere 100 ilâ 150 lira arasında bir zam yapıldı. Ortalama maaşlar açlık sınırı düzeyinde kaldı.

Sözleşmenin imzalandığı ilk gün, gece vardiyası çıkışında, yeni işçiler baş temsilcinin etrafını kuşatmış ne kadar zam aldıklarını, sözleşmede nasıl haklar olduğunu soruyorlardı. Temsilci ballandıra ballandıra anlatıyordu: "Arkadaşlar metal sektöründe olabilecek en iyi toplu sözleşmeyi imzaladık. Bundan daha iyisini patronlar karşılayamazdı." 18-20 senedir Türk Metal üyesi olarak çalışan bir işçi tepki gösterdi: "Sanki iyi bir sözleşme imzalamışsınız gibi anlatıyorsun. 'Yine sizi sattık, yine patronla işbirliği yaptık' diye anlatın." Baş temsilci; "kapı şurada, beğenmeyen çeker gider" diye çıkıştı. Adam sanki işçi temsilcisi değil patron. Sonra da bize dönerek, "arkadaşlar siz bunun gibilere kanmayın. Daha ne olsun, daha ne yapalım? Bunlar hep böyle, hiçbir şeyi beğenmezler" dedi. Bizi işçinin haksız olduğuna ikna etmeye çalıştı. Çünkü gerçekler onların zafer naralarına engel oluyor ve en ufak bir muhalefeti bile bertaraf etmeye çalışıyorlar.

Saat ücretlerine yapılan zamların hesaplanmasıyla tepkiler daha da çoğaldı. Aybaşında ATM'lerden maaşlar çekilince gerçek apaçık ortaya çıktı. O saatten sonra her işçi Türk Metal'in imzaladığı toplu sözleşmenin hiç de zafer olmadığını farkına vardı. Ama tek başına tepkili olmak da yetmiyor. Bu tepkimizi mücadeleye dönüştürmemiz gerekiyor.

Türk Metal bürokratları işçilerin taleplerine yine kulak tıkadı ve işçileri yarı yolda bıraktılar. Özellikle Renault, Tofaş, Mercedes-Benz, Siemens, Ford, Alarko, Borusan ve Arçelik gibi büyük fabrikalarda örgütlü olan Türk Metal'in gerçek yüzünü görmelidir işçiler. Hangi sendikanın üyesi olursak olalım, Türkiye sanayisinin can damarı olan metal sektöründe çalışan işçiler olarak bizlere çok görev düşüyor. Bizler hep birlikte hem patronlara hem de bürokrat sendikacılara karşı mücadeleye atılmadığımız sürece toplu sözleşmeler hüsrarla sonuçlanacak. Ne zaman ki biz mücadeleye atılırız o zaman gerçek zafer metal işçilerinin olur. ■

Adana'dan Merhaba

■ Adana Organize Sanayi Bölgesi'nden bir işçi

Merhaba ÜİD-DER'li işçi kardeşler, Ben Adana Organize Sanayi Bölgesi'nde çalışan bir işçiyim. Bu seneki kampanyanız yine, her sene olduğu gibi doğrudan işçilerin sorunlarını kapsıyor ve sesimize ses katıyor. Bu düzende işçilere kadrosuz ve güvencesiz çalışma, düşük ücretler, gece vardiyaları, iş kazalarında sakat kalma ve tabii ki ölüm reva görülüyor. Her gün yurdumuzun bir tarafından işçi ölümleri haberi duyduğumuzda burada, organize sanayi bölgesinde içimiz yanıyor. Bizden birisi, bir kardeşimiz hayatını kaybetmiş gibi üzülüyoruz. Çalıştığımız yerlerde bir işçi kaza geçirdiğinde, sanki her şey kendi hatasıymış gibi uyarılar alıyor, ücretsiz izinlere gönderiliyor, bazı durumlarda işten atılıyor.

Tabii patronlar da bu gücü bizim örgütsüz olmamızdan alıyorlar. Onlar sermayelerine sermaye katarken, biz, hiçbir şey yokmuş gibi bir de bunun stresiyle, baskı altında çalışıyoruz. Ayrıca birçok bahaneyle ücretimizde kesintiler oluyor. En basitinden yemek saatlerimiz, dinlenme sürelerimiz, yolda geçen süreler... 8 saatlik vardiya yetmiyormuş gibi bir de 2 saat yolda geçiriyoruz. Gece vardiyalarında sabahlara kadar üretim yapıyoruz ve gece çalışma farkı almaya hakkımız yok. Gasp edilen haklarımızın üstüne, işçilere taşeronda ve esnek çalışma dayatılıyor. Bu da bize çok güzel bir sistemmiş gibi sunuluyor. Hâlbuki daha güzel ve daha insani bir sistem mümkün! Daha az çalışmayla daha yüksek ücretler, herkesin iş sahibi olduğu bir sistem! Bu seneki kampanyada hepimize başarılar diliyorum, iyi çalışmalar. ■

Gebze'de İşçilerin Sosyal Hayatı

■ Gebze'den bir kadın petrokimya işçisi

Televizyonlarda, okullarda ve bulunduğumuz çevrede ya da işyerinde hep sorarlar: Sosyal yaşantınız nasıl? Sosyal hayatımız var mı ki nasıl olduğunu anlatalım? Gebzeli bir işçi, sabahın köründe kalkıp kahvaltısını bile yapmadan işyeri servisini kaçırmamak için yola düşer. Koşa koşa servise yetişir ama akşam kaçta eve döneceği belli değildir çoğu zaman. Çalışmaya başlar, huzur denen şeyin bir gramı bile yoktur. Sadece mecbur olduğu için, zor da olsa geçinmek, aç kalmamak için çalışmaya katlanır. Yemekleri boğazına tıkararak yer ve yarım saatlik yemek molası çoktan bittiği için tekrar koşa koşa üretimin yolunu tutar. Tempo hız kesmeden devam eder.

Akşam olur ve mesai yoksa işçi eve gelmek için hazırlanır, servise biner. Kiminin servisi bile yoktur. Çalışmaktan ve sabah-akşam otobüs, minibüs, dolmuş eziyetinden başka hayatı yoktur. Servis muhabbetlerinde “akşam ne yapıyorsun” diye soran olsa diğeri “kahveye gideceğim, ne yapayım” der. Ötekisi “çarşıya gidelim mi?” diye sorar arkadaşına. Diğeri “annem para vermedi, servise binmezsem eve geri dönemem” der. Bir başkası “hadi bir gün de İstanbul'a gidelim” der, arkadaşı “deli misin sen, bu saatte İstanbul'a gidersek sabah nasıl kalkıp servise yetişelim?” der. Haliyle telaşlar ve kaygılar böyle uzar gider. Evleri Gebze'nin merkezine yakın olanlar içinse geniş bir kent meydanı var. O kent meydanında hava kararana kadar dolanır insanlar. Eğer cebinde parası varsa yarım ekmek tavuk döner alır, bankta oturur yer ve evinin yolunu tutar. Ama eve dönüşü

de rahat değildir. Yine de düşünür: “Bu tavuk ekmeği yemek yerine masraf yapmadan evde bir çorba içip yatıp dinlense miydim?” Yani sağlıksız tavuk ekmeği bile yerken fazla lükse kaçtığını düşünür işçi kardeşim.

Sosyal hayatımızın durumu aşikâr. Ama kabahatin çoğu bizde. Bizlere sefaleti reva gören patronlardan birleşerek hesap sormuyoruz. Sanki sesimiz yükselse dünya başımıza mı yıkılır? Hayır, diğeri işçi kardeşimiz de uyanır ve sesimize ses katar. Uzayan iş saatleri ve arttırılan iş yükü nedeniyle bitap düşüyoruz. İstanbul'da akşamları, o sahil yolu üzerinde güzel zamanlar geçirmek bizim de hakkımız. Tatile gidip koskoca bir yılın yorgunluğunu atmak bizim de hakkımız. Ama örgütsüz yaşamak, bu güzel hayatın, insanca bir yaşamın bizlere çok uzak olduğu düşüncesini içimize işliyor. Oysa yalnız değiliz, güçsüz hiç değiliz.

Dünyadaki bütün insanların ihtiyaçlarına yetecek kadar üretim yapıyor ama yoksullaşmaktan kurtulamıyorsak hepimiz kendimize dönüp bakmalıyız. Neden uzun saatler boyunca bir avuç asalak insanın zengin olması için çalışalım ki? Bizim de insanca yaşamaya hakkımız var! Bu yüzden ÜİD-DER'in kampanyasına kulak vermeliyiz ve sesimize yeni sesler katmak için haykırmalıyız: Düşük ücretlere, uzayan iş saatlerine, taşeronlaştırmaya hayır! İş saatleri kısaltılsın, ücretler yükseltsin! Ben de bir petrokimya işçisi olarak ÜİD-DER'in yürüttüğü bu haklı mücadeleye katkılarımı seve seve sunacağım. Örgütlüysen insanız ve her şeyiz! ■

Hayat Kime Zor?

■ Sarıgazi'den bir işçi

Hayat zor! Bu cümleyi hep duyarız değil mi? Bazen biz söyleriz, bazen en yakınımızdakilerden duyarız. Hesaplar tutmadığında ya da bir aksilik olduğunda ağızımızdan çıkarılır: Hayat zor! Çok dertlidir bu cümle kendi içinde. Tümünden bakar halimize, tümünden yorumlar bizi.

Peki, hayat zor mu? Bize zor olduğu kesin. O halde bunun bir nedeni olmalı. Eğer her şey bir sebep sonuç ilişkisi içinde oluyorsa hayatın zor oluşunun da bir sebebi olmalı. Ya da soruyu şöyle soralım: Hayatı sana, bana, bize zorlaştıran kim? Öyle ya, kimse kendisine bilerek ve isteyerek zor yollar çizmez. Peki, ama kim veya kimler reva görüyor bu zor hayatı bize? Hepimiz hepitopu asgari ücret olarak uzun saatler çalışıyoruz. Bu bir sorun mu? Evet, büyük bir sorun. Çünkü asgari ücret geçinmemize yetmiyor. Suyu, elektriğe, telefona, kiraya, yola, yiyeceğe, giyeceğe zam üstüne zam yapılıyor ama asgari ücret artmak yerine eriyor! Eğer asgari ücretin yetip yetmediği sorusunu Cumhurbaşkanına değil herhangi bir işçiye sorsak, hiç tereddütsüz “yetmiyor bu ücret” cevabını alırız. Ama Cumhurbaşkanına sorunca, “İşçilere her gün 3 simit, 3 çay yeter! Hem asgari ücret deyip geçmeyin, çok para çok! 320 kilo şeker alıyorsun yahu!” yanıtını alırız. Çalışma Bakanı çıkıp asgari ücret iyi para demedi mi?

Bir tarafta günlük hayatımızda ihtiyaç duyduğumuz her şeye yapılan zamlar, diğeri tarafta ise eriyen ücretimiz... Böyle olunca geçinmek de zor haliyle. Meselâ akaryakıt fiyatlarına ortalama her on günde bir zam geliyor. Sonra ham petrolün varil fiyatı 85 dolardan 50 dolar civarına düşüyor. Peki, fiyatlar düşüyor mu? Hayır! Devletin Rusya'yla yaptığı anlaşmada doğalgaz alım fiyatı düşüyor. Peki, iki ay önce yapılan %10'luk zam geri çekiliyor mu? Hayır! Eee, bu durumda hayat nasıl zor olmasın kardeşim! Zor gerçekten çok zor! Yalnızsan zordur her şey.

Peki, acaba tepemizdekilere, patronlara zor mudur hayat? Sizce onların bizimki gibi dertleri var mıdır? Bir düşünelim: Neden zor olsun ki? Onlar için gece gündüz çalışan bizler varız. Biz çalışıp üretiyoruz, onlar da ürettiklerimize el koyarak lüks hayatlarını devam ettiriyorlar. Örgütlü olmaz ve mücadele etmezsek zor bizim, refah ise hep patronlar sınıfının olacak. Onlara hayatın keyfi ve sefası, bize uzun çalışma saatleri, fazla mesailer, vardiyalar, iş cinayetleri düşecek.

Gelin hayatı bize zorlaştıranlara karşı birleşelim. Mücadele örgütümüz ÜİD-DER bütün işçileri en yakıcı sorunlarına karşı örgütlenmeye davet ediyor. “Düşük Ücretlere, Uzayan İş Saatlerine ve Taşeronlaştırmaya Hayır!” kampanyamız var. Bize düşen görev hayatı bize zorlaştıran patronlara karşı birleşerek ve örgütlenerek mücadele etmektir. ■

Birlik Olduk ve Kazandık!

■ Çorlu'dan bir tekstil işçisi

Merhaba işçi arkadaşlar. Ben beş yıldır bir tekstil fabrikasında çalışmaktayım. İlk işe girdiğimde karşılaştığım en büyük sorun işyerinin çalışma koşullarının ağır ve sağlıksız olmasıydı. Orada çalışan işçilerin bu sorunlara karşı birlik olmadıklarını gördüm. İşçilere birlik olmamız gerektiğinden bahsedince bazı işçilerin neden benden kaçtığını hatta bazılarının neden korktuğunu anlayamıyordum. Yine de onlarla sohbet etmeye, kaynaşmaya çalışıyordum. Derken aradan bir yıl geçmişti. Ben de diğer işçiler gibi yıllık izin hakkımı elde etmiştim. Ama bu işyerinde yıllık izinler bir hafta kullanırlıyordu. İşçi arkadaşlarıma yıllık izin süremizin bir hafta değil 14 işgünü olduğunu söylüyordum. İlk zamanlarda söylediklerimi dikkate almayan arkadaşlar ben anlattıkça bana inanmaya ve söylediklerime hak vermeye başlamışlardı. Daha sonra hep beraber bu meseleyi müdürle konuşmaya karar verdik ve müdürün yanına çıktık. Bizi kalabalık gören müdür çok şaşırıp ve panikledi. Yıllık izin süresinin bir hafta değil 14 gün olduğunu söyledik. Bizim kararlı duruşumuzu gören müdür bunu kabul etti ve bizler yıllık izinlerimizi yasal süreleriyle kullanmaya başladık.

Bu hakkımızı geri aldıktan sonra birbirimize daha fazla kenetlendik ve birlik olmanın önemini hepimiz daha iyi kavradık. Diğer sorunlarımızı da konuşmaya ve çözmeye karar verdik. En başta gelen sorunlarımızdan biri bozulan sağlığımızdı. Çalıştığımız ortam tozlu ve havalandırma yoktu. Ne yemekhane yemek yenecek koşuldandı ne de çalıştığımız ortam sağlıklıydı. Hatta yemekhanede fareler cirit atıyorlardı. Bunun üzerine birlikte müdürün yanına çıktık. Müdür şaşırarak; "Yahu yıllardır birlikte ekmek yiyoruz. Ne oldu da birden bire ayaklandınız?" dedi. Biz de yemeğin temiz ve sağlıklı olmadığını, dışarıdan gelmesini istemediğimizi, yemekhanenin onarılıp yemeklerin burada yapılmasını istediğimizi söyledik. Müdür kararlı olduğumuzu görünce bu talebimizi de yerine getirdi. Ayrıca bir doktor getirilip işçilerin hepsi muayene edildi ve birçok değişiklik oldu.

Tabii bizim patron da diğer patronlar gibi kurnaz olduğu için araya biraz zaman girdikten sonra yeni uygulamaları gündeme getirdi. Öncelikle ustabaşı ve yöneticiler baskı yapmaya ve iş adetlerini tutmaya başladılar. İşyeri avukatıyla birlikte dilinden bile anlamadığımız bir sözleşmeyi bize imzalatmaya çalıştılar. Maaşlarımızı 20-25 gün gecikmeli ödemeye başladılar. Bizler "maaşlarımız neden geç yatıyor?" diye sorduğumuzda yöneticiler "düzelecek" diye geçiştirip duruyorlardı. Maaşlarımız geç ödendiği için kredi borçları, faturalar, ev kirası kapıya dayanmıştı. Bu sorunlarımızı defalarca söylememize rağmen "müşteriden para gelmedi" diyerek bizi oyalamaktan ve kandırmaktan başka bir şey yapmıyorlardı. Çünkü biz işçiler aslında patronun umurunda bile değildik. Bunun üzerine bir sabah işyerine geldiğimizde makineleri çalıştırmayıp başında bekledik. Patron ve yöneticiler "neden çalışmıyorsunuz" diye bağırmağa başladılar. Biz de "maaşlarımız yatmadan makineleri açmayacağız" dedik. Bunun üzerine sürekli bahaneler üreten patron iki saat içerisinde maaşlarımızı yatırdı. Ondan sonra maaşlarımız düzenli yatmaya başladı.

İşte böylece biz işçilerin birlik olduğumuzda ve haklarımızı beraber aradığımızda kazandığımızı görüyoruz. Ama arkadaşlar bizler birliğimizi daha fazla güçlendirmedikçe kazanımlarımızı ve haklarımızı koruyamayız. Çünkü patronlar daha fazla kâr elde etmek için yeni saldırıları hep gündeme getirecek ve bunu türlü türlü oyunlarla hayata geçirmeye çalışacaklardır. Bu yüzden de biz işçilerin haklarımızı öğrenmeye, birlik olmaya ve mücadele etmeye ihtiyacımız var. ■

Sözde İş Güvenliği

■ Kağıthane'den bir inşaat işçisi

Merhaba arkadaşlar, Ben inşaat sektöründe taşeron olarak çalışan bir işçiyim. Çalıştığım şantiyede bu sıralar yoğun bir şekilde işçi dosyalarında eksik olan evraklar tamamlanmaya çalışılıyor. İş güvenliği eğitimi eksik olan işçilere iş güvenliği eğitimi veriliyor. Hastane raporu eksik olan işçilerden raporlar isteniyor. Bu yoğunluğun bizim iyiliğimiz için olduğunu, her an denetleme olabileceğini söylediler. Dosyalarımızda evraklar tamamlanıyor fakat şantiye sahasında hiçbir güvenlik önlemi alındığını görmedik. Nasıl bir denetleme olacaksa artık!

Mesela asansör şaftları tam olarak güvenli değil. Kule vinç sabahtan akşama kadar bizim üzerimizde malzeme taşıyor. Her an iş kazasıyla karşı karşıyayız. Şantiyede gece çalışması da var. Yasak olmasına rağmen geceleri beton dökülüyor. İş güvenliği uzmanı arkadaşla bunlarla ilgili sıkıntılarımızı anlattık. Uzman arkadaş iş kazasına sebep olacak bu tür yerlerle ilgili raporlarını hazırladığını ve içeriye verdiğini söyledi. Fakat patron bu raporların hiçbirini imzalamamış. İş güvenliği uzmanı arkadaş "maaşımızı patron ödemediği için bizim elimiz kolumuz bağlı kalıyor ve yaptırım gücümüz sözde kalıyor" dedi. İş güvenliği uzmanlarının maaşı patron tarafından ödendiği sürece güvenlik önlemleri her zaman eksik kalacak.

Şu an hâlâ şantiyede iş güvenliği önlemleri eksik ve fazla önemsenmiyor. İşçi dosyalarının niçin hızlı bir şekilde düzenlendiğini ise fısıltı gazetesi sayesinde öğrendik. Biz işçilerin yararına olan hiçbir şey yokmuş. Şantiye şefinin bir önceki şantiyesinde bir işçi arkadaş iş cinayetine kurban gittiği için hakkında soruşturma açılmış. Yine böyle bir iş cinayeti olursa şantiye şefi direkt hapse atılacakmış. Bu korkudan dolayı şantiye şefi dosyaları tamamlattırıyor. Patronlar ve onların yordakçısı şefler, kendi güvenlikleri için ellerinden geleni yapıyorlar. Biz işçilere baret, yelek, ayakkabı vererek güya iş güvenliği önlemlerini aldıklarını söylüyorlar. Fakat iş cinayetine sebep olacak yerler ne kapatılıyor ne de önlem alınıyor. Bunlar yetmezmiş gibi utanmadan ellerinde fotoğraf makineleriyle işçilerin fotoğraflarını çekip ceza kesmenin yollarını arıyorlar. Biz işçiler olarak bir araya gelmeli ve haklarımızı savunmalıyız. Bunu yapmadığımız sürece daha çok işyerinde iş cinayetlerine kurban gideriz. Patronlara iş güvenliği önlemlerini ancak bilinçli ve örgütlü işçiler aldırabilir. ■

“Çok çocuk doğurun” deniyor kadınlara. Çünkü çok çocuk demek ucuz işgücü demek, savaşlarda ölecek çok sayıda asker demek, iş kazalarında katledilenlerin yerine çalıştırılacak işçi demek! Analar kahır ve çile çektikçe, gözyaşı döktükçe egemenlerin zenginlikleri büyüyor. Hükümet de, patronlar da çocukların sağlıklı ve mutlu büyüyememesini umursamıyor. Onların tek derdi sermayenin büyümesi! Her şeye rağmen “çocuklarını güldürmeyi” ve “çağı utandırmayı” başaran analarsa evlatlarıyla beraber daha güzel bir dünya ümidini de büyütüyorlar.

Analar

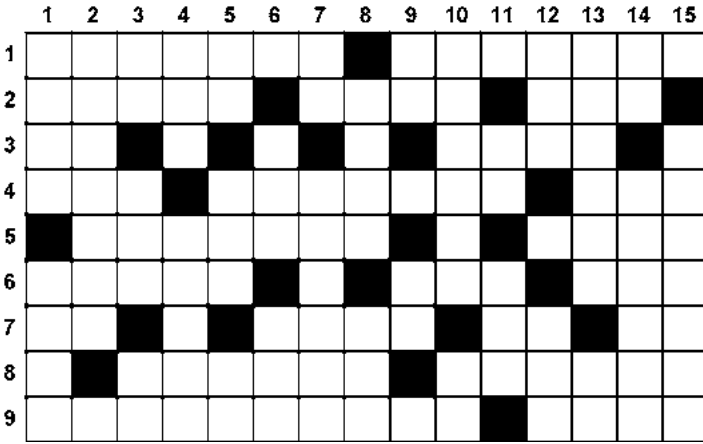
Analar bu çocukları nasıl güldürüyorsunuz
Nasıl yaz gökleri gibi böyle
Durgun sular iyi çağlar gibi
Kulaklarına neler fısıldıyorsunuz
Ne öğütler veriyorsunuz
Analar bu çocukları nasıl güldürüyorsunuz

Bir çocuk koşuyor ardından çocuklar koşuyor biri daha koşuyor
Sarı atkuyruğu saçlar kırmızı kurdeleler benekli morlar
Bu etekleri nasıl biçiyorsunuz analar
Bu gömlekleri nasıl dikiyorsunuz
Analar bu çocukları nasıl giydiriyorsunuz

Nasıl büyütüyorsunuz nasıl şaşıyorum şaşıyorum
O eti o sütü nereden buluyorsunuz
Memelerinizi gür tutuyorsunuz
Bir top sığıyor ardından bir çocuk bir çocuk daha
Gücümüze güçler katıyorsunuz
Analar utandırıyor
Çağı utandırıyor
Çağdaşı utandırıyor

Arif Damar

İŞÇİNİN BULMACASI

Soldan Sağa

1. Dev Sağlık-İş'e üye oldukları için 98 işçiyi işten çıkaran üniversite hastanesi. Gemilerin yapım, bakım ve onarım işlerinin yapıldığı, iş cinayetlerinin çok sık gerçekleştiği sanayi bölgesi.
2. Televizyon camı. Söyleyen. Temel, asıl, esas.
3. Türkçe karşılığı aziz anlamına gelen Saint (İngilizce) kelimesinin kısaltması. Bir meyve.
4. Uykusu hafif. Kaşınmak işi. Cet.
5. Hitabet sanatı. Çocuklu emekçi kadınlar için en önemli taleplerden biri.
6. Elektrik akımında şiddet birimi. Yemin. Dingil, mazı bağı.
7. Uzaklık belirtir. Baldır kaslarını topuk kemiğine bağlayan kirış. Nazi hücum kıtası. Utanma, utanç duyma.
8. Merkezi Sicil Kayıt Sisteminin kısaltması. Japon ulusal giysisi.
9. Devlet veya bankalar tarafından emekçilere verilen düşük miktartlı kredi. Şimendifer.

Yukardan Aşağıya

1. Metal patronlarının, işçilere düşük ücreti ve ağır çalışma koşullarını dayatan sendikası. Bir elementin özelliklerini taşıyan en küçük parçası.
2. Bir yolcunun gideceği yere birkaç araç değiştirerek ulaşması.
3. Lorentiyumun simgesi. Sipersiz şapka. Makedonya'nın internet ülke kodu.
4. Güneş doğmadan önceki alaca karanlık. Hızlı çevik kimse anlamına gelen erkek ismi.
5. Genişlik. Sık gözlü ağ. Romanya'nın internet ülke kodu.
6. Bir yağış biçimi. Mantarlarda üreme organı.
7. İlave. Cilalı, parlak.
8. Koyu karşıtı. Koşul eki.
9. Boru sesi. Alüminyum elementinin kısaltması.
10. Bir toplulukta çalışan insanların her biri. Bir bağlaç.
11. Eski Mısır inancında güneş tanrısı. "Türkiye Saati İle" kısaltması.
12. Süreçler arası iletişimin kısaltması. Simit kelimesindeki ses-sizler.
13. Türkiye'nin başkenti. İngilizcede ya da.
14. Olumsuzluk ön eki. Çok tekrarlandığından usanç verici bir durumu alan söz.
15. Düşük ücretle işçi çalıştırmayı sağlayan ve iş cinayetlerinin artmasına neden olan alt işverenlik.

Geçen Ayın Çözümü														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	A	S	G	A	R	I	M	E	K	S	I	K	A	
2	S	E	R	K	E	Ş	O	R	A	N	T	I	K	
3	T	K	I	S	K	O	R	T	A	R	K	O		
4	A	S	E	S	E	N	K	A	Y	K	A	N		
5	R	E	N	N	A	N	S	A	L	A	M	R	T	
6	K	A	M	G	A	R	O	I	M	A	R			
7	Y	T	M	E	Y	M	E	N	L	I	K	A		
8	A	T	A	U	I	N	Y	O	M	O				
9	T	A	Ş	E	R	O	N	V	A	R	D	I	Y	A

İşçilerin Sordukları / 32

İş Kanunu'nda engelli işçi çalıştırma oranı ve şartları nasıl belirlenmiştir?

İş Kanunu'nun 30. maddesine göre, 50 veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde, özel sektörde %3, kamuda ise %4 engelli çalıştırma yükümlülüğü var. Engelli kadrosunda çalışabilmek için en az %40 engelli olmak gerekiyor. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan patronun bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır. 2014 yılı için patronlara çalıştırmadığı her engelli için her ay ayrı ayrı uygulanacak idari para cezası tutarı aylık 1903 lira olarak belirlenmiştir.

Engelli işçilerin hangi işlerde ve hangi şartlarda çalıştırılmaları gerekiyor?

Yasaya göre patronlar engelli işçileri meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmak zorundalar. Engelli işçiler yeraltı ve sualtı işlerinde ve yapabilecekleri işler dışında sağlıklarına zarar verecek diğer işlerde çalıştırılmazlar. İşyerinde herhangi bir iş değişikliği verilecekse bunun işyeri hekimince belirlenmiş bir iş olması gerekiyor. Engelli işçi çalıştıran patronlar işyerlerinde engelliler için rahatlıkla kullanabilecekleri tuvalet, asansör, merdiven gibi gerekli koşulları sağlamak zorundalar. Kanunen patronlar engelli işçilerle diğer işçiler arasında ayırım yapamazlar, düşük ücretle çalıştıramazlar ve diğer işçilere sağlanan sosyal yardımları onlara da sağlamak zorundadırlar.

Fakat ne yazık ki işyerlerinde yaşananlar bunun tam tersini gösteriyor. Patronlar engelli işçilere normal işçi muamelesi yapıyorlar. Engelli kadrosundaki işçiler çalışabilecekleri işlerde değil, boş olan herhangi bir kadroda, yapamayacakları işlerde çalışmak zorunda bırakılıyorlar. Meselâ, doğuştan ayaklarından %45 engelli olan bir metal işçisi yaşadıklarını şöyle anlatıyor: "Beni ayakta çalıştırmamaları gerekirken ayakta çalıştırıyorlardı. Zorunlu fazla mesaiye kalmamı istediler, daha fazla ayakta kalamayacağımı, çok yorgun olduğumu söyleyince işten atıldım." Bu sözler, engelli işçilerin yasada geçen "bedensel ve ruhsal durumlarına uygun işlerde" çalıştırıldıklarını değil, fabrikalarda, işyerlerinde yapamayacakları işleri yapmaya zorlandıklarını çarpıcı bir şekilde gösteriyor.

Engelli işçiler iş bulabilmek ve sağlık kurulu raporu alabilmek için ne yapmalı?

Engelli işçi iş bulabilmek için öncelikle ikamet ettiği ildeki İŞKUR

şubesine şahsen başvurmalıdır. İŞKUR şubesi, işçiyi Sağlık Kurulu Raporu almak üzere hastaneye sevk eder. Rapor alındıktan ve istenen evraklar tamamlandıktan sonra, İŞKUR şubesi işçiyi kaydeder ve sıraya koyar. Sırası geldiğinde de işe yerleştirilmek üzere çağırır. Fakat bu sıra engelli işçiler için neredeyse ya hiç gelmiyor ya da yapamayacakları işler için çağırıyorlar. Şans eseri iş bulabilenler de düşük ücretle, uzun saatler boyunca ve normal bir işçinin yapması gereken işlerde çalıştırıyorlar.

Engelli işçi, kendisine tanınan çeşitli haklardan yararlanabilmek için engelinin türünü ve derecesini gösteren Sağlık Kurulu Raporu almak zorundadır. Bu rapor, duruma göre Türkiye İş Kurumu, Defterdarlık, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) İl Müdürlüğü gibi kuruluşların sevkiyle alınabileceği gibi, hastane başhekimliklerine kişinin bizzat başvurması yoluyla da alınabilir.

Hakları elinden alınan, işten atılan engelli işçiler ne yapmalı?

Diğer işçiler gibi engelli işçiler de çalıştıkları işyerlerinde patronların saldırılarıyla karşı karşıya kalıyorlar. Herhangi bir nedenle işten atılan ya da hakları gasp edilen engelli işçiler için yasalarda farklı bir uygulama yer almamaktadır. Engelli işçiler de İş Kanunu'na dayanarak hem hukuksal hem de fiili olarak haklarını aramak zorundalar. Engelli işçilerin de haksız bir şekilde işten çıkarmalara, uzun saatler boyunca ve yapamayacakları işlerde çalıştırılmaya karşı yılmadan mücadele etmeleri gerekiyor. Örneğin Mersin Silifke Devlet Hastanesi'nde taşeron şirkette 11 yıldır temizlik işçisi olarak çalışan %55 engelli Ayla Bilmez, yıllık izin hakkını kullanırken işten atıldı. İşten atılan Ayla Bilmez, işine geri dönmek için hastane bahçesine çadır kurarak direnişe başladı. 90 gün boyunca hastane önünde direnen Yılmaz sonunda işe iade hakkını kazandı. ■

Patronlar Zenginleşince İşçiler de Zenginleşir mi?

Patronlar sınıfı büyük kârlar elde etmek, yeni yatırımlar yapmak, sahip oldukları sermayeyi ne pahasına olursa olsun büyütme isterler. Bunu işçileri sömürerek ve daha fazla sömürerek yaparlar. Daha fazla büyürlerse işçilerin de bu büyümeden yararlanacağını iddia ederler. İşçilere sürekli "aynı gemideyiz, dişinizi sıkın, fedakârlık edin" derler. Oysa patronların kârlarının büyümesi, işçilerin ücretlerinin, sosyal haklarının artması, iş saatlerinin düşmesi anlamına gelmiyor. Daha iyi çalışma ve yaşam koşullarına sahip olmaları anlamına hiç gelmiyor.

Mesela Ülker patronu İngiliz bisküvi devini satın aldı ve kendi sektöründe dünya üçüncüsü oldu. Ancak Ülker, işçileri çok düşük ücretlere, ağır koşullarda çalıştırmaya devam ediyor. İşçiler, ücretlerinin yükseltilmesini istediler, talepleri kulak arkası edildi ve işten atıldılar. Bunun gibi binlerce örnek saymak mümkün!

Aynı şekilde AKP hükümeti de Türkiye'nin büyüdüğünü, daha da büyüyeceğini söylüyor. Türkiye büyüdüğü kişi başına düşen milli gelirin artacağını ve refah seviyesinin yükseleceğini tekrarlayıp duruyor. Oysa gerçekler bunun tam tersini söylüyor. Türkiye ekonomisi son on yıldır, yılda ortalama %6 büyüdü ve dünyanın 17'inci, Avrupa'nın 6'ncı büyük ekonomisi haline geldi. Ancak milyonlarca işçi ve emekçinin geçim sıkıntısı bitmedi, bitmiyor. Yine son on yılda kişi başına düşen milli gelir yaklaşık 4 bin dolardan 11 bin doların üzerine çıktı. AKP hükümeti, işçileri aldatmak için üretilen tüm zenginliği kâğıt üzerinde tüm topluma bölüyor. Buna göre 4 kişilik bir ailenin eline yılda 44 bin dolar para geçmesi lazım. Oysa asgari ücretli iki kişinin çalıştığı bir eve ayda yaklaşık 2 bin lira para giriyor. Bu da yılda 24 bin lira-

ya, yani yaklaşık 11 bin dolara karşılık geliyor. Aradaki 33 bin dolarlık farksa patronların cebinde birikiyor.

Tüm bu rakamlar patronların ve onların Türkiye'sinin büyüdüğünü gösteriyor. Peki, bu büyüme ne pahasına gerçekleşiyor? Zenginler çok daha zengin, yoksullar çok daha yoksul hale geliyor. Gelir dağılımı adaletsizliği iyice yukarılara tırmanıyor. Artan vergiler ve enflasyonun etkisiyle ücretler iyice kuşa dönüyor. Her geçen gün işsizlik daha da artıyor.

Sermayenin büyümesi demek, işçilerin sırtından elde edilen kârın artması demektir. İşçiler ne kadar çok çalışır ve ne kadar çok üretirlerse, patronlar o kadar kâr ederler. Böylelikle daha büyük miktarda üretim yapar, yeni yatırımlar gerçekleştirir ve daha da büyür, güçlenirler. Çok daha az işçi ile çok daha fazla üretim yaptırırlar. İş temposunu ve fazla mesailerini arttırırlar. Üretim için baskıları yoğunlaştırırlar. İş güvenliği önlemlerini ihmal eder, iş kazalarını umursamazlar. Her işyerine taşeronu sokar, güvencesizliği, örgütsüzlüğü dayatırlar. İşin özü, işçiler çok çalıştıkça daha da yıpranır ve yoksullaşır.

Bu sadece Türkiye'de değil, tüm dünyada böyledir. Meselâ ABD, dünyanın en güçlü devletidir. Kişi başına düşen milli gelir son derece yüksektir. Oysa bu gelir toplumdaki herkese eşit dağılmıyor. Servet bir avuç insanda yoğunlaşıyor. Emekçiler yoksullukla boğuşuyorlar. Dünyada en fazla işsiz, en fazla evsiz ABD'de bulunuyor. Demek ki işçilerin çıkarları patronların çıkarları ile taban tabana zıttır.

"Patronlar zenginleştikçe işçiler de zenginleşir" diyenler kesinlikle yalan söylüyorlar. İşçiler ancak ve ancak birlik olurlarsa, örgütlenip mücadele ederlerse haklarını geliştirebilirler. Eğer işçiler örgütlü olur ve güçlü bir şekilde mücadele verirlerse, üretilen toplumsal değerden daha fazla pay almayı başarırlar. Bunun anlamı ücretlerin yükselmesi, sosyal hakların artması ve yaşam koşullarının bir ölçüde düzelmesidir. Üretilen her şeye yine üretenlerin, yani işçilerin sahip olması ise ancak kapitalist kâr düzeninin yıkılmasıyla mümkün olacaktır. ■

İşçiler ne kadar çok çalışır ve ne kadar çok üretirlerse, patronlar o kadar kâr ederler. Böylelikle daha büyük miktarda üretim yapar, yeni yatırımlar gerçekleştirir ve daha da büyür, güçlenirler. Çok daha az işçi ile çok daha fazla üretim yaptırırlar. İş temposunu ve fazla mesailerini arttırırlar. Üretim için baskıları yoğunlaştırırlar. İş güvenliği önlemlerini ihmal eder, iş kazalarını umursamazlar. Her işyerine taşeronu sokar, güvencesizliği, örgütsüzlüğü dayatırlar. İşin özü, işçiler çok çalıştıkça daha da yıpranır ve yoksullaşır.

